Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0079

Odstraňovanie prekážok jednotného trhu v oblasti obrany

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2026 o odstraňovaní prekážok jednotného trhu v oblasti obrany (2025/2143(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

– so zreteľom na vyhlásenie z Versailles prijaté na neformálnom stretnutí hláv štátov alebo predsedov vlád 11. marca 2022,

– so zreteľom na Strategický kompas pre bezpečnosť a obranu – za Európsku úniu, ktorá chráni svojich občanov, hodnoty a záujmy a prispieva k medzinárodnému mieru a bezpečnosti, ktorý schválila Rada 21. marca 2022 a potvrdila Európska rada 25. marca 2022,

– so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/2315 z 11. decembra 2017 o nadviazaní stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO) a stanovení zoznamu zúčastnených členských štátov[1],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva[2],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES[3],

---

1 Ú. v. EÚ L 331, 14.12.2017, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.
2 Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).
3 Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj.

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092[4],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1525 z 20. júla 2023 o podpore výroby munície[5],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2418 z 18. októbra 2023 o zriadení nástroja na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA)[6],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2643 zo 16. decembra 2025, ktorým sa zriaďuje Program pre európsky obranný priemysel a rámec opatrení na zabezpečenie včasnej dostupnosti a dodávok obranných výrobkov (ďalej len „nariadenie o EDIP“)[7],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2653 z 19. decembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/1153 a (EÚ) 2024/795, pokiaľ ide o stimulovanie investícií do obrany v rozpočte EÚ na účely vykonávania plánu ReArm Europe[8],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2025/1106 z 27. mája 2025, ktorým sa zriaďuje Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE)[9],

– so zreteľom na návrh Komisie zo 17. júna 2025 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o urýchlení vydávania povolení na projekty obrannej pripravenosti (COM(2025)0821), na návrh Komisie zo 17. júna 2025 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 1907/2006, (ES) č. 1272/2008, (EÚ) č. 528/2012, (EÚ) 2019/1021 a (EÚ) 2021/697, pokiaľ ide o obrannú pripravenosť a uľahčenie investícií do obrany a podmienok pre obranný priemysel (COM(2025)0822), a na návrh Komisie zo 17. júna 2025 na smernicu Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice 2009/43/ES a 2009/81/ES, pokiaľ ide o

---

4 Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.

5 Ú. v. EÚ L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj.

6 Ú. v. EÚ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.

7 Ú. v. EÚ L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.

8 Ú. v. EÚ L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj.

9 Ú. v. EÚ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

zjednodušenie transferov výrobkov obranného priemyslu v rámci EÚ a zjednodušenie obstarávania v oblasti bezpečnosti a obrany (COM(2025)0823), ako súčasť súhrnného balíka opatrení v oblasti obrannej pripravenosti zo 17. júna 2025,

– so zreteľom na závery Európskej rady týkajúce sa európskej obrany, najmä zo 6. marca 2025, 20. marca 2025, 26. júna 2025 a 23. októbra 2025,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o vykonávaní smernice 2009/81/ES o verejnom obstarávaní v oblasti obrany a bezpečnosti a smernice 2009/43/ES o transfere výrobkov obranného priemyslu[10],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 2. apríla 2025 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa za rok 2024[11],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2025 o inštitucionálnych aspektoch správy o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti (Draghiho správa)[12],

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 5. marca 2024 s názvom Nová stratégia pre európsky obranný priemysel: dosahovanie pripravenosti EÚ prostredníctvom reakcieschopnejšieho a odolnejšieho európskeho obranného priemyslu (JOIN(2024)0010),

– so zreteľom na politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu na obdobie 2024 – 2029 s názvom Európa má na výber, ktoré 18. júla 2025 predstavila kandidátka na predsedníčku Európskej komisie Ursula von der Leyen,

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti (Draghiho správa), a najmä jej kapitolu 4 o zvyšovaní bezpečnosti a znižovaní závislosti,

– so zreteľom na správu Sauliho Niinistöho z 30. októbra 2024 s názvom Spoločne bezpečnejší: posilnenie európskej civilnej a vojenskej pripravenosti a pohotovosti (Niinistöho správa),

– so zreteľom na správu Enrica Lettu z 10. apríla 2024 s názvom Oveľa viac než len trh – rýchlosť, bezpečnosť, solidarita: posilnenie jednotného trhu s cieľom zabezpečiť udržateľnú budúcnosť a prosperitu pre všetkých občanov EÚ (Lettova správa),

---

10 Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 54.
11 Ú. v. EÚ C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
12 Prijaté texty, P10_TA(2025)0285.

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 19. marca 2025 s názvom Spoločná biela kniha o pripravenosti európskej obrany 2030 (JOIN(2025)0120),

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na stanoviská Výboru pre hospodárske a menové veci a Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa,

– so zreteľom na správu Výboru pre bezpečnosť a obranu (A10-0017/2026),

A. keďže desaťročia obstarávania v oblasti obrany zameraného na vnútroštátnu úroveň, fragmentácia priemyslu, regulačné prekážky, nedostatočné investície, rozdielne posúdenie hrozieb a ciele zahraničnej politiky, chýbajúce integrované plánovanie spôsobilostí a agregovaný dopyt, ako aj hospodárska súťaž v oblasti duševného vlastníctva zabránili vzniku účinného a plne integrovaného jednotného trhu v oblasti obrany a oslabili interoperabilitu obranných systémov členských štátov, čo daňovým poplatníkom spôsobuje značné dodatočné náklady a zároveň narúša schopnosť EÚ chrániť bezpečnosť svojich občanov, oslabuje európsku obrannú technologickú a priemyselnú základňu (EDTIB) a bráni plnému dosiahnutiu strategickej autonómie, odolnosti a konkurencieschopnosti Európy;

B. keďže v Lettovej správe aj Draghiho správe sa zdôrazňuje kombinácia štrukturálnych nedostatkov, ktoré ovplyvňujú konkurencieschopnosť EDTIB, a ako základné výzvy sa v nich uvádzajú fragmentácia, nedostatočné verejné výdavky na obranu a obmedzený prístup k financovaniu, a preto uznávajú potrebu vybudovať skutočný jednotný trh v oblasti obrany; keďže v spoločnej bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030 sa zdôrazňuje, že opatrenia by sa mali zamerať na pravidlá a postupy obstarávania v oblasti obrany, transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci EÚ a vzájomné uznávanie vnútroštátnych povolení na certifikáciu; keďže v Niinistöho správe sa tiež zdôrazňuje potreba zvýšiť celkovú pripravenosť Európy vrátane integrácie civilnej a vojenskej odolnosti a poukazuje sa na to, že tieto potreby možno účinnejšie uspokojiť aj jednotným trhom v oblasti obrany;

C. keďže odolná, konkurencieschopná a inovatívna európska obranná priemyselná základňa je nevyhnutná na dosiahnutie cieľov Strategického kompasu a na zabezpečenie schopnosti EÚ odrádzať a brániť sa v zmysle programu Pripravenosť 2030; keďže si to vyžaduje súdržnú priemyselnú a technologickú politiku, ktorá podporuje interoperabilné spôsobilosti, zabezpečuje kritické dodávateľské reťazce, podporuje malé a stredné podniky (MSP) a presadzuje inovácie s dvojakým použitím;

D. keďže podniky pôsobiace v sektore obrany z menších členských štátov boli v minulosti obzvlášť postihnuté príliš prísnym prístupom iných členských štátov k transferom v rámci EÚ a kontrolám vývozu, čo ukazuje, ako môže jeden kritický bod ohroziť celoeurópske dodávateľské reťazce; keďže MSP čelia osobitným prekážkam vstupu na trhy v oblasti obrany; keďže v súčasných pravidlách EÚ v oblasti hospodárskej súťaže a rámcoch pre štátnu pomoc chýbajú prispôsobené ustanovenia pre cezhraničné projekty spolupráce v oblasti obrany, čo môže brániť priemyselnej spolupráci a konsolidácii; keďže pre obranné projekty financované z finančných nástrojov EÚ neexistuje žiadna osobitná skupinová výnimka ani podobný uľahčujúci mechanizmus, čo vytvára právnu neistotu pre spoločnosti zapojené do spoločného výskumu a vývoja; keďže chýbajúci primeraný rámec duševného vlastníctva a udeľovania licencií pre výskum a vývoj v oblasti obrany financovaný z verejných zdrojov obmedzuje výrobu certifikovaných európskych dizajnov viacerými výrobcami a obmedzuje účinnosť nástrojov spoločného obstarávania;

E. keďže európsky obranný priemysel čelí vážnemu nedostatku kvalifikovaných pracovníkov a starnutiu pracovnej sily, čo môže spôsobiť úzke miesta vo výrobe, a tým obmedziť jej rozširovanie; keďže rozdielne vnútroštátne požiadavky na bezpečnostnú previerku zamestnancov a spoločností obranného priemyslu bránia zvýšenej cezhraničnej spolupráci tým, že podrobujú firmy alebo inžinierov, ktorí sú preverení na zaobchádzanie s utajovanými skutočnosťami v jednom členskom štáte, zdĺhavému duplicitnému preverovaniu v iných členských štátoch; keďže rýchlemu prijímaniu a využívaniu inovatívnych technológií v európskych ozbrojených silách bránia dlhé vývojové cykly a vysoká averzia voči riziku;

F. keďže v záujme zvýšenia verejnej podpory týchto investícií je potrebné, aby sa hospodárske výnosy a prínosy vyvážene a proporcionálne rozdelili v celej EÚ, pričom sa zohľadnia špecifiká národných obranných priemyselných základní; keďže cezhraničná spolupráca by mala zabezpečiť aj spravodlivú a plnú účasť MSP a malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou v hodnotovom reťazci v oblasti obrany a posilniť regionálnu súdržnosť v celej EÚ; keďže investície do obrany majú potenciál vytvárať kvalitné pracovné miesta v mnohých regiónoch, čím prispievajú k dosiahnutiu cieľov súdržnosti;

G. keďže nedávne udalosti odhalili riziká koncentrácie dodávateľských reťazcov v európskom obrannom sektore, pričom kritické výrobky a vstupy obranného priemyslu často závisia od jedného dodávateľa alebo veľmi obmedzeného počtu dodávateľov; keďže takáto koncentrácia vytvára jednotlivé body zlyhania a zraniteľnosti v čase krízy, čo zdôrazňuje naliehavú potrebu diverzifikácie a redundancie zdrojov dodávok;

H. keďže podľa Draghiho správy tvorilo európske kolaboratívne obstarávanie v roku 2022 len 18 % výdavkov na obstarávanie obranného vybavenia, čo je výrazne pod referenčnou hodnotou 35 % dohodnutou v rámcoch Európskej obrannej agentúry (EDA); keďže EÚ si stanovila politický cieľ, že do roku 2030 bude aspoň polovicu svojho obranného vybavenia získavať z európskej výroby;

I. keďže cieľ vytvoriť jednotný trh v oblasti obrany je v konečnom dôsledku prostriedkom na dosiahnutie bezpečnosti a strategickej autonómie Európy, a nie cieľ sám osebe; keďže integrácia obranného priemyslu by mala slúžiť schopnosti EÚ chrániť svojich občanov a hodnoty, zabezpečiť odolnosť a odstrašujúci účinok a zachovať si slobodu konania; keďže je potrebné nájsť rovnováhu medzi efektívnosťou trhu a požiadavkami zvrchovanosti a solidarity;

J. keďže spoločné plánovanie obranných spôsobilostí, vývoj, výroba a obstarávanie v EÚ by umožnilo zvýšiť efektívnosť a účinnosť verejných investícií a priemyselných a prevádzkových prínosov, čím by sa zvýšila sociálna a politická akceptácia potrebného zvýšenia investícií do obrany v čase obmedzených rozpočtov a výrazne by sa zlepšila schopnosť EÚ a jej členských štátov dosiahnuť plnú obrannú pripravenosť pred rokom 2030, ako aj skutočnú európsku obrannú úniu; keďže takéto spoločné opatrenia v EÚ by sa mali koordinovať s plánovacími procesmi NATO a mali by zabrániť zbytočnej duplicite opatrení;

K. keďže členské štáty zvážia zvýšenie svojich investícií do spoločných projektov v oblasti obrany a spolupráce na nich len vtedy, ak tieto projekty zahŕňajú rozvoj vojenských spôsobilostí v spoločnom záujme ich ozbrojených síl;

L. keďže EÚ predložila niekoľko iniciatív zameraných na posilnenie obrannej pripravenosti EÚ, zlepšenie investičných podmienok a stimulovanie spoločných opatrení, ale doteraz nenavrhla transformačné opatrenia potrebné na vytvorenie skutočného jednotného trhu s výrobkami obranného priemyslu; keďže pravidlá EÚ týkajúce sa obstarávania v oblasti obrany (smernica 2009/81/ES) a transferov v rámci EÚ (smernica 2009/43/ES) zatiaľ neboli komplexne aktualizované, a to napriek významným zmenám v bezpečnostnom prostredí; keďže zainteresované strany často považujú obe smernice za príliš zložité a transpozíciu členskými štátmi za pomalú a problematickú, čo si vyžaduje neprimerané administratívne úsilie a vedie k fragmentácii vnútorného trhu;

M. keďže vzhľadom na rastúce geopolitické hrozby, najmä pokračujúcu útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine a jeho hybridné útoky a provokácie namierené proti EÚ, ako aj terorizmus a nestabilitu na Blízkom východe a v Afrike, 90 % občanov EÚ oprávnene očakáva intenzívnejšiu spoluprácu EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany, a to aj v rámci NATO a s ostatnými podobne zmýšľajúcimi partnermi, s cieľom

chrániť občanov a brániť záujmy a hodnoty EÚ na globálnej scéne; keďže čoraz nestabilnejšie bezpečnostné prostredie v bezprostrednom susedstve EÚ si vyžaduje súdržnú a koordinovanú reakciu, najmä s cieľom zabezpečiť nerušený pohyb výrobkov a služieb obranného priemyslu;

Vízia jednotného trhu v oblasti obrany v Únii

1. pripomína, že podľa Draghiho správy by posilnená spolupráca mohla vďaka zvýšenej efektívnosti viesť k obrovským úsporám dosahujúcim až 30 % ročných výdavkov na obranu v celej EÚ a výrazne zvýšiť účinnosť súčasných výdavkov na obranu; zdôrazňuje širšie výhody uvedeného pre konkurencieschopnosť, odolnosť a strategickú suverenitu EÚ, keďže to sľubuje významné pracovné príležitosti, hospodársky rozvoj a vedúce postavenie technológií v celej EÚ; zdôrazňuje, že skutočný jednotný trh v oblasti obrany je nevyhnutný na podporu konkurencieschopnosti európskych spoločností nielen v rámci EÚ, ale aj na svetovom trhu, kde musia konkurovať okrem iného aj hlavným americkým dodávateľom;

2. je presvedčený, že dramatické výzvy a hrozby, ktorým čelí EÚ a jej členské štáty, si vyžadujú úplné prehodnotenie spôsobu, akým spolupracujú a koordinujú sa v otázkach obrany; zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty musia zásadne zmeniť svoje chápanie výroby v obrannom priemysle vytvorením skutočného jednotného trhu v oblasti obrany, ako sa požaduje v správach Lettu, Draghiho a Niinistöho a v spoločnej bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030; naliehavo vyzýva členské štáty, aby prekonali nacionalistické reflexy vo vzťahu k svojej národnej priemyselnej základni, aby vo svojom vnútroštátnom obrannom plánovaní viac zohľadňovali výhody obrannej spolupráce na úrovni EÚ a uznali zásadnú úlohu aktívnej podpory zo strany inštitúcií a agentúr EÚ pri uľahčovaní a koordinácii takejto spolupráce a aby zároveň posilňovali vzájomnú dôveru medzi všetkými zainteresovanými stranami;

3. zdôrazňuje, že len skutočný jednotný trh v oblasti obrany môže poskytnúť prostriedky potrebné na skutočné vytvorenie a udržanie konkurencieschopnej, inovatívnej a odolnej EDTIB, ktorá je schopná dodať potrebné vybavenie v požadovanom čase a rozsahu a uvoľniť plný hospodársky, priemyselný a finančný potenciál EDTIB; zdôrazňuje, že skutočný jednotný trh v oblasti obrany má zásadný význam pre odstránenie nedostatkov v oblasti spôsobilostí a obnovenie odstrašujúceho účinku, a preto je nevyhnutným základným kameňom silnej, zvrchovanej a konkurencieschopnej Únie;

4. naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby urýchlene konali s cieľom vytvoriť skutočný jednotný trh v oblasti obrany a prijali kroky tak na strane ponuky, ako aj na strane dopytu; pripomína, že agregácia dopytu prostredníctvom spoločného obstarávania a riadenia životného cyklu, zjednodušenie právnych predpisov a

cezhraničná priemyselná integrácia na úrovni EÚ sú naliehavo potrebné na riešenie takýchto prekážok a zníženie závislosti od krajín mimo EÚ, ako sa uvádza v správach Lettu a Draghiho;

5. pripomína, že je dôležité zabezpečiť demokratickú legitimitu, dôveru verejnosti v inštitúcie, zodpovednosť a transparentnosť s cieľom zabezpečiť potrebnú verejnú podporu zvýšených výdavkov v oblasti obrany; zdôrazňuje, že je dôležité zaručiť spravodlivé a vyvážené rozdelenie nákladov a prínosov prudkého nárastu európskych výdavkov na obranu na celú EÚ;

Prekážky jednotného trhu v oblasti obrany

6. zdôrazňuje, že súčasná štruktúra prostredia obranného priemyslu vedie k zbytočnej duplicite, vonkajším závislostiam a neefektívnosti a bráni posilňovaniu EDTIB a obrannej pripravenosti EÚ; zdôrazňuje, že táto fragmentácia spolu s nedostatočnými investíciami a chýbajúcim programovaním dlhodobých výdavkov na obranu bráni dosiahnutiu úspor z rozsahu, ktoré by mohlo priniesť spoločné obstarávanie a výroba obranného vybavenia v rámci európskych spoločností; zdôrazňuje zásadnú potrebu prekonať fragmentáciu prostredia obranného priemyslu v EÚ, využívať potenciálne úspory z rozsahu a lepšie pochopiť prekážky jednotného trhu v oblasti obrany; zdôrazňuje, že jednotný trh v oblasti obrany musí zaručiť spravodlivé príležitosti na účasť pre priemyselné odvetvia a výskumné organizácie vrátane startupov zo všetkých členských štátov vrátane menších hospodárstiev a nemal by viesť k príliš centralizovanému modelu obranného priemyslu; zdôrazňuje, že takáto koncepcia trhu prispieva k hospodárskej súdržnosti vytváraním kvalitných pracovných miest vo výrobe a výskume a vývoji v rôznych regiónoch EÚ vrátane hospodársky menej rozvinutých regiónov; ďalej konštatuje, že takáto geografická diverzifikácia prispieva k odolnosti a bezpečnosti dodávok a takisto pomáha zabrániť vytváraniu monopolov a nevýhod pre MSP a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou;

7. vyjadruje poľutovanie nad absenciou výsledkov súčasného koordinovaného plánovania spôsobilostí a výdavkov na výrobky obranného priemyslu v celej EÚ, čo viedlo k rozdielnym pravidlám a kritériám oprávnenosti a neefektívnemu vynakladaniu finančných prostriedkov, vytvára právnu neistotu a často vedie členské štáty k tomu, aby uprednostnili dvojstrannú spoluprácu s krajinami mimo EÚ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že vnútroštátne stanovené priority často bránia plodnej spolupráci v rámci EÚ;

8. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcim nedostatkom vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi, ktorý sa okrem iného prejavuje neochotou vytvoriť regionálne centrá priemyselných kompetencií, obmedzenou mierou cezhraničnej spolupráce a spoločného plánovania spôsobilostí, nedostatočnou úrovňou obstarávania tovaru

a služieb súvisiacich s obranou v rámci EÚ a duplicitnými alebo preventívnymi obmedzeniami transferov obranného vybavenia v rámci EÚ, čo bráni rozvoju plne integrovaných európskych dodávateľských reťazcov a predstavuje významnú prekážku rozvoja skutočného jednotného trhu v oblasti obrany;

9. je presvedčený, že súčasné legislatívne rámce EÚ neposkytujú podmienky pre obstarávanie tovaru s rýchlymi inovačnými cyklami, napríklad v oblasti vývoja dronov; vyjadruje znepokojenie nad tým, že jednotný trh v oblasti obrany je stále oslabovaný nedostatočne harmonizovaným uplatňovaním jeho pravidiel členskými štátmi a neprimeraným využívaním výnimky stanovenej v článku 346 ZFEÚ, čo bráni úsiliu o spoločné obstarávanie EÚ v oblasti obrany; zdôrazňuje potrebu osobitnej podpory pre MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou na uľahčenie ich zapojenia do dodávateľského reťazca obranného priemyslu s cieľom posilniť inovácie a zároveň vybudovať nadmerné priemyselné kapacity, ktoré zvýšia odolnosť EÚ a bezpečnosť dodávok;

10. vyjadruje znepokojenie nad tým, že jednotný trh v oblasti obrany stále oslabuje nedostatočne harmonizované uplatňovanie jeho pravidiel členskými štátmi; je znepokojený najmä častým využívaním článku 346 ZFEÚ, o ktorom Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) vo viacerých prípadoch rozhodol, že bol použitý neoprávnene, a teda zneužitý; zdôrazňuje, že vzhľadom na súčasnú geopolitickú situáciu a hrozby pre jednotu EÚ je potrebné prejsť na prístup zameraný na ochranu základných bezpečnostných záujmov EÚ;

11. domnieva sa, že úplné dodržiavanie spoločnej pozície EÚ k vývozu zbraní[13] členskými štátmi predstavuje dôležitý pilier funkčného jednotného trhu v oblasti obrany; domnieva sa, že absencia harmonizovaného systému EÚ na kontrolu vývozu a nedostatočné vzájomné uznávanie rôznych povolení, licencií, certifikácie a bezpečnostných previerok naďalej vytvárajú prekážky pre fungovanie jednotného trhu v oblasti obrany prostredníctvom ich vplyvu na transfery v rámci EÚ; pripomína, že obranná výroba v súčasnosti vo veľkej miere závisí od integrovaných cezhraničných dodávateľských reťazcov v EÚ, pričom komponenty pochádzajú z viacerých členských štátov, čo v prípade zablokovania vývozu vytvára neistotu pre priemysel a dodávateľské reťazce; zdôrazňuje potrebu praktického riešenia, ktoré zohľadní realitu súčasnej závislosti od krajín mimo EÚ, a to aj vzhľadom na rastúci význam kritických surovín pre EDTIB a potenciálne vystavenie sa nátlakovým opatreniam krajín mimo EÚ; zdôrazňuje, že bez zaručeného a plánovaného prístupu k vstupom, ako sú vzácne zeminy, polovodiče a vysokokvalitné kovy, nie je

---

13 Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

možné splniť ambiciózne ciele Európy v oblasti posilnenia obrany a strategickej autonómie;

12. domnieva sa, že koordinácia procesov rozvoja obranných spôsobilostí EÚ a jej členských štátov s procesom obranného plánovania a hodnotenia NATO je nevyhnutná na zabezpečenie súdržnosti a interoperability medzi členskými štátmi a spojencami z NATO, ktorí nie sú členmi EÚ; vyjadruje poľutovanie nad neexistenciou dohody o spolupráci medzi NATO a EÚ venovanej výmene informácií o normách NATO (STANAG), ktoré by EÚ potom mohla presadzovať prostredníctvom záväzných nástrojov; zdôrazňuje, že nedostatočné presadzovanie noriem viedlo v uplynulých desaťročiach k neefektívnosti, duplicite a nedostatočnej interoperabilite a naďalej predstavuje problém;

Odstránenie bariér

13. naliehavo vyzýva Radu a Komisiu, aby v budúcom viacročnom finančnom rámci poskytli na obranné programy EÚ dostatočné finančné prostriedky s cieľom účinne motivovať členské štáty, aby sa zapájali do spoločného rozvoja spôsobilostí a obstarávania, a motivovať ich obranný priemysel, aby sa zapájal do užšej cezhraničnej spolupráce; zdôrazňuje potenciál nových rámcov, ako sú európske projekty spoločného záujmu v oblasti obrany vrátane štyroch hlavných projektov navrhnutých v Pláne obrannej pripravenosti do roku 2030 a štruktúry pre európske zbrojné programy, na dosiahnutie týchto cieľov s pomocou dostatočného dlhodobého financovania; zdôrazňuje, že financovanie by malo uprednostňovať projekty s jasnou európskou pridanou hodnotou, interoperabilitou, dlhodobou priemyselnou udržateľnosťou a operačným vplyvom;

14. berie na vedomie súčasné obmedzenia výrobnej kapacity európskeho obranného priemyslu, ktorá však rastie, a vyzýva členské štáty, aby uplatňovali prístup „nakupovať v Európe“, v rámci ktorého sa uprednostňuje spoločné obstarávanie a zvýšená produkcia výrobkov obranného priemyslu z EDTIB, Ukrajiny, krajín Európskeho hospodárskeho priestoru/Európskeho združenia voľného obchodu (EHP/EZVO) a ako ďalšej doplnkovej úrovne z ďalších krajín mimo EÚ, s ktorými Únia podpísala partnerstvo v oblasti bezpečnosti a obrany, keďže by to zabezpečilo predvídateľný objem objednávok pre EDTIB, podnietilo súkromné investície do výskumu a vývoja výrobkov obranného priemyslu a pomohlo EDTIB dodávať inovatívne výrobky obranného priemyslu v dostatočných objemoch; vyzýva členské štáty, aby podpísali zmluvy, ktoré poskytnú stabilné stredno- až dlhodobé signály o agregátnom dopyte po európskych výrobkoch, čím sa vytvorí investičná istota potrebná na rozšírenie EDTIB;

15. naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby k Ukrajine pristupovali v čo najväčšej miere ako k integrálnej súčasti jednotného trhu v oblasti

obrany, a to uľahčovaním priemyselných partnerstiev, prístupu k mechanizmom spoločného obstarávania a účasti na programoch EÚ, ako je Európsky obranný fond (EDF) a špecializovaný Nástroj na podporu Ukrajiny v rámci EDIP, s cieľom umožniť postupnú integráciu Ukrajiny do dodávateľských reťazcov EDTIB, a zohľadňovali pritom skutočnosť, že budúcnosť Ukrajiny je v EÚ a že jej integrácia by bola prínosom pre EDTIB, a to vďaka ukrajinským pokročilým a v boji overeným obranným technológiám a inovatívnym priemyselným kapacitám, ako aj pre ukrajinskú obrannú technologickú a priemyselnú základňu;

16. je presvedčený, že je potrebné výrazne zlepšiť vykonávanie smernice 2009/81/ES o obstarávaní v oblastiach obrany a bezpečnosti, a vyzýva Komisiu, aby navrhla ambicióznu revíziu; zdôrazňuje, že je užitočné umožniť členským štátom vzájomne využívať svoje rámcové zmluvy na zvýšenie obrannej pripravenosti EÚ v krátkodobom horizonte, pretože im umožňuje obstarávať rýchlejšie a efektívnejšie, pričom očakáva, že z dlhodobého hľadiska sa obstarávanie bude od začiatku vykonávať prostredníctvom všeobecných alebo spoločných rámcových zmlúv navrhnutých v súlade s európskymi kritériami obstarávania; vyzýva členské štáty, aby využívali rôzne formy zmlúv, v ktorých sa upravia inovácie, hospodárska súťaž a súkromné kapitálové investície, a zároveň zabezpečili úplné dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaž, požiadaviek na integritu a protikorupčných noriem, a pripomína, že európske kapitálové trhy zohrávajú kľúčovú úlohu pri financovaní inovácií v oblasti obrany; ďalej sa domnieva, že pri každej revízii smernice 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní[14] by sa mali zohľadniť aspekty spojené s bezpečnosťou a obranou, napríklad prítomnosť civilných komponentov vo vojenskom tovare; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby v rámci nadchádzajúcej celkovej revízie smernice 2009/81/ES predložila aktualizovanú verziu inovačných partnerstiev v oblasti obrany s cieľom lepšie prispôsobiť tento nástroj špecifikám trhu v oblasti obrany a súčasnému zložitému bezpečnostnému kontextu;

17. zdôrazňuje, že pri uplatňovaní pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže a štátnej pomoci musí Komisia uprednostniť jednotu a integritu jednotného trhu, aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže a aby sa zabezpečili rovnaké podmienky a súdržnosť medzi členskými štátmi, a venovať osobitnú pozornosť menším členským štátom, ktorých fiškálne kapacity na podporu ich vnútroštátneho obranného priemyslu sú relatívne obmedzenejšie; zdôrazňuje, že rozsiahle využívanie vnútroštátnych dotácií na podporu investícií do

---

14 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

obrany predstavuje riziko fragmentácie jednotného trhu a narušenia rovnakých podmienok pre spoločnosti, najmä MSP, v rámci EÚ;

18. vyzýva Komisiu, aby vydala odporúčanie k výkladu článku 346 ZFEÚ s cieľom uľahčiť harmonizovaný a jednotný prístup v celej EÚ, ktorý bude riešiť potrebu ochrany striktne základných bezpečnostných záujmov členských štátov, a požaduje, aby sa článok 346 používal výnimočne, v súlade so súčasnou realitou vzájomne závislej bezpečnostnej architektúry v EÚ; domnieva sa, že Komisii by sa malo umožniť, aby posúdila celkové vykonávanie článku 346 ZFEÚ na základe jednotlivých prípadov s cieľom napraviť akékoľvek potenciálne štrukturálne zneužívanie v súlade s judikatúrou SDEÚ a so súčasnou realitou vzájomne závislej bezpečnostnej architektúry v EÚ;

19. zdôrazňuje potrebu poskytovať cielenú podporu, najmä na testovanie prototypov nových výrobkov, a uprednostňovať investície do vznikajúcich a prelomových technológií; zdôrazňuje pridanú hodnotu úzkej spolupráce s ukrajinskými zainteresovanými stranami z oblasti obrany a technológií v týchto vysoko inovatívnych oblastiach; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť finančnú životaschopnosť podnikov vrátane MSP, ktoré investujú do takýchto inovácií; zdôrazňuje, že osobitné opatrenia by mali uľahčiť cezhraničnú spoluprácu MSP, najmä v oblasti kybernetiky, umelej inteligencie a bezpilotných technológií a technológií s dvojakým použitím, a to na základe existujúcich centier excelentnosti v členských štátoch;

20. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby vytvorili európsku iniciatívu „akcelerátor pre obranné inovácie“, ktorá by bola obdobou koncepčných modelov, ako je americká Agentúra pre pokročilé výskumné projekty v oblasti obrany (DARPA) alebo severoatlantický akcelerátor pre obranné inovácie (DIANA) v rámci NATO, a ktorá by financovala vysoko rizikové a vysoko výnosné projekty obranného výskumu a poskytovala zrýchlené spôsoby testovania a integrácie prelomových technológií do európskych programov obranných spôsobilostí; konštatuje, že existujúce nástroje EÚ v oblasti výskumu a vývoja vrátane Európskeho obranného fondu, programu EÚ pre inovácie v oblasti obrany (EUDIS) a centra pre inovácie v oblasti obrany (HEDI) ponechávajú vlastníctvo výsledkov prijímateľom a Komisii a spolufinancujúcim členským štátom udeľujú len obmedzené práva, ktoré nesúvisia s výrobou; vyzýva Komisiu, aby navrhla vhodný režim duševného vlastníctva, ktorý bude prispôsobený citlivým aspektom oblasti obrany a zároveň bude dostatočne atraktívny pre ministerstvá obrany aj priemysel členských štátov, a to s cieľom zabezpečiť, aby program mohol riešiť potreby a priority v oblasti spôsobilostí;

21. zdôrazňuje potrebu zjednodušiť pravidlá a odstrániť prekážky súvisiace s transfermi výrobkov obranného priemyslu v rámci EÚ, čo zahŕňa vzájomné uznávanie kritérií a certifikácie a zjednodušenie

žiadostí o predchádzajúce povolenie; vyjadruje poľutovanie nad obmedzeným využívaním všeobecných transferových licencií podľa smernice 2009/81/ES a nad širokým využívaním individuálnych licencií a vyzýva členské štáty, aby v plnej miere využívali možnosti zjednodušenia pravidiel a zníženia administratívnej záťaže v rámci súčasného právneho rámca; vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila návrhy na ďalšiu harmonizáciu transferov výrobkov obranného priemyslu v rámci EÚ, aby sa zabezpečil ešte jednoduchší obeh takýchto výrobkov v rámci EÚ, a to najmä odstránením požiadaviek na povoľovanie komponentov, ktoré už sú integrované alebo sa majú začleniť do výrobku obranného priemyslu a samé osebe nemôžu byť predmetom transferu ani vývozu; okrem toho vyzýva členské štáty, aby sa usilovali o dosiahnutie toho istého cieľa a urýchlene transponovali a uplatňovali opatrenia navrhnuté v súhrnnom balíku opatrení v oblasti obrannej pripravenosti, pokiaľ ide o transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci EÚ; vyzýva členské štáty, aby v plnej miere dodržiavali spoločnú pozíciu EÚ o vývoze zbraní a aby vždy, keď je to možné, preskúmali ďalšiu harmonizáciu pravidiel vývozu tovaru obranného priemyslu; ako možné východiská pre harmonizáciu systémov kontroly vývozu navrhuje rozšírenie všeobecných transferových licencií alebo využívanie Aachenskej zmluvy a posilnenie smernice o IKT[15] s cieľom uľahčiť transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci EÚ;

22. vyzýva Komisiu, EDA a členské štáty, aby pracovali na programe vzájomného uznávania bezpečnostných previerok a certifikácií, aby boli previerky vydané v jednom členskom štáte akceptované aj v iných členských štátoch; navrhuje vytvorenie dobrovoľného dohovoru o dohodách o vzájomnom uznávaní bezpečnostných previerok medzi členskými štátmi EÚ, na základe ktorého by spoločnosť alebo jednotlivec, ktorý je držiteľom národnej bezpečnostnej previerky v jednom členskom štáte, mal túto previerku uznanú ostatnými členskými štátmi, ktoré sa k dohode pripoja, a to na základe primeranej výmeny informácií a dohľadu; vyzýva EDA, aby uľahčila vypracovanie tohto rámca, a vyzýva členské štáty, aby ho urýchlene uzavreli;

23. zdôrazňuje, že je nevyhnutné posilniť odolnosť európskych dodávateľských reťazcov v oblasti obrany a znížiť počet jednotlivých bodov zlyhania a vystavenie potenciálnym nátlakovým opatreniam zo strany krajín mimo EÚ, ktorých príkladom sú hrozby Číny, že

---

15 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/66/EÚ z 15. mája 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci vnútropodnikového presunu (Ú. v. EÚ L 157, 27.5.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj).

obmedzí vývoz surovín; požaduje, aby sa vykonávanie Aktu EÚ o kritických surovinách[16] osobitne zameriavalo na potreby obrany;

24. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili stimuly na diverzifikáciu dodávateľského reťazca zahŕňajúce podporu nových účastníkov trhu a MSP; zdôrazňuje, že snaha o nákladovú efektívnosť nesmie narušiť bezpečnosť dodávok na vnútroštátnej úrovni; vyzýva Komisiu, aby monitorovala riziká dodávateľského reťazca a identifikovala oblasti nebezpečnej koncentrácie a pravidelne podávala správy o pokroku v diverzifikácii dodávok; ďalej vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala situáciami, keď subdodávatelia z krajín mimo EÚ odmietajú dodávať materiály, ak sú určené na vojenské použitie; zdôrazňuje potrebu právneho rámca, ktorý by zabezpečil zmluvnú spoľahlivosť v rámci dodávateľských reťazcov v sektore obrany; vyzýva Komisiu, aby vytvorila strategické zásoby v súlade s Európskou stratégiou únie pripravenosti; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam režimu bezpečnosti dodávok zriadeného v rámci EDIP;

25. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby priemyselná výroba, investície a tvorba hodnôt v sektore obrany boli geograficky vyvážené a prispievali k hospodárskej a sociálnej konvergencii v rámci EÚ a zároveň zvyšovali odolnosť prostredníctvom geografickej diverzifikácie a odrážali realitu bezpečnostných hrozieb, ktorým čelia členské štáty vo svojich susedstvách; žiada, aby sa plánovanie investícií do obrany uskutočňovalo spôsobom, ktorý posilní sociálnu súdržnosť v rámci regiónov a členských štátov a medzi nimi a zároveň zvýši odolnosť v čase obranných kríz za predpokladu, že to neohrozí cieľ nákladovej efektívnosti, rýchlosti a hospodárskej súťaže;

26. vyzýva Komisiu, aby vydala jasné usmernenie, ako sa majú v rozhodnutiach v oblasti kontroly koncentrácií, ktoré sa týkajú EDTIB, zvažovať aspekty obrany a bezpečnosti v súlade s politikou EÚ v oblasti hospodárskej súťaže; ďalej vyzýva Komisiu, aby preskúmala cielené prispôsobenie pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže tak, aby lepšie podporovali jedinečné potreby obranného priemyslu, napríklad zavedenie cielenej skupinovej výnimky pre projekty obranného výskumu a vývoja financované z programov EÚ; zdôrazňuje, že bezpečnosť dodávok a zníženie strategických závislostí by sa mali považovať za pozitívne kritériá pri posudzovaní koncentrácií alebo za opatrenia pomoci v sektore obrany;

27. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ zohrávala aktívnejšiu úlohu pri udržiavaní investícií do technológií a výrobkov s dvojakým použitím,

---

16 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1252 z 11. apríla 2024, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1724 a (EÚ) 2019/1020 (Ú. v. EÚ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

najmä ak sú súčasťou dodávateľských reťazcov výrobkov obranného priemyslu, a to ako prostriedku na posilnenie bezpečnosti dodávok a odolnosti EÚ voči hybridným a vznikajúcim hrozbám; zasadzuje sa za podporu civilnej komercializácie týchto technológií ako spôsobu rozšírenia trhových príležitostí, vytvorenia pozitívnych externalít a posilnenia EDTIB, čím sa podporí súčinnosť medzi vojenským a civilným rozvojom; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili stimuly na obmedzenie dodávateľských reťazcov najkritickejších vstupov pre výrobky obranného priemyslu na EÚ, a to aj prostredníctvom posilneného kapitálového nástroja v oblasti obrany, ktorý by sa zameriaval na neskorú fázu komercializácie, financovanie rozširovania a prístup MSP k testovacím koridorom a kybernetickým polygónom; zdôrazňuje, že vznikajúci sektor New Space a jeho inovačný potenciál v oblasti technológií s dvojakým použitím by sa mal plne využiť v súvislosti s obranným a civilným vývojom;

28. vyzýva Komisiu, aby posúdila právne, procedurálne a regulačné úpravy, ktoré by boli potrebné na zabezpečenie toho, aby EÚ a jej členské štáty mohli rýchlo prispôsobiť pravidlá obstarávania a výroby v oblasti obrany v prípade vojny alebo vážnej bezpečnostnej krízy, a na zabezpečenie toho, aby sa nenarušil jednotný trh; ďalej vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že takýto postup bude v súlade s režimom bezpečnosti dodávok zahrnutým do EDIP; zdôrazňuje význam pripravenosti v podobe pohotovostného rámca pre núdzové obstarávanie a zvýšenie priemyselných kapacít, ktorý by sa mohol v prípade potreby rýchlo aktivovať;

29. je presvedčený, že inštitúcie a agentúry EÚ by mali posilniť svoju úlohu uľahčovania koordinácie medzi členskými štátmi, a víta príspevok EDA, najmä vo forme plánu rozvoja spôsobilostí a koordinovaného ročného hodnotenia obrany, pričom zdôrazňuje, že jej odborné znalosti by sa mali využívať v plnej miere; zdôrazňuje kľúčovú úlohu EDA pri podpore jednotného trhu v oblasti obrany a vyzýva členské štáty na posilnenie mandátu a zdrojov EDA v tomto ohľade; podporuje väčšie zapojenie EDA do obranných iniciatív EÚ a do identifikácie pretrvávajúcich prekážok jednotného trhu v oblasti obrany; vyzýva na rozvoj a regionálne rozmiestnenie centier pre inovácie v oblasti obrany (HEDI) v rámci EDA s cieľom rozšíriť jej úlohu ako centrálnej platformy spájajúcej MSP, startupy, výskumné centrá a hlavných dodávateľov; je pevne presvedčený, že posilnenie EDA pomôže posilniť vzájomnú dôveru a spoluprácu potrebnú na rozvoj jednotného trhu v oblasti obrany, keďže EDA má jedinečné postavenie na prepojenie národných a európskych záujmov; víta aj prínos mnohostranných agentúr verejného obstarávania, ako je Organizácia pre spoluprácu v oblasti vyzbrojovania, ktoré podporujú harmonizáciu vybavenia medzi členskými štátmi a partnerskými štátmi mimo EÚ;

30. zdôrazňuje potrebu ďalšieho európskeho financovania určeného na riešenie komercializačnej medzery v súvislosti s inováciami výrobkov

obranného priemyslu; vyzýva na posilnenie nástrojov s cieľom zabezpečiť, aby MSP a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou mali skutočný a škálovateľný prístup k súkromnému kapitálu a obranným programom, a to aj prostredníctvom zjednodušeného obstarávania, pravidiel priaznivých pre inovácie a podpory cezhraničného nadväzovania kontaktov, čím sa zabezpečí ich zvýšená účasť a spravodlivejšie prideľovanie finančných prostriedkov; zdôrazňuje význam zriadenia regionálnych obranných technologických inkubátorov pod záštitou centier pre inovácie v oblasti obrany, ktoré by podporovali cezhraničné konzorciá MSP, poskytovali poradenstvo pri obstarávaní v oblasti obrany a uľahčovali testovanie a overovanie inovatívnych technológií v spolupráci s vojenskými koncovými používateľmi;

31. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ a NATO podpísali komplexnú dohodu o spolupráci v oblasti plánovania a rozvoja spôsobilostí s cieľom zabezpečiť súdržné a komplementárne plánovanie a interoperabilné obranné spôsobilosti, ako aj v oblasti normalizácie; zdôrazňuje, že takáto spolupráca musí rešpektovať autonómiu oboch organizácií a zároveň zabraňovať duplicite a podporovať spravodlivé rozdelenie zaťaženia; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s EDA pripravila legislatívny návrh, ktorým by sa vytvoril harmonizovaný rámec EÚ pre právne záväzné technické normy a certifikáciu výrobkov obranného priemyslu, ktorý by sa opieral o referenčný systém európskych obranných noriem (EDSTAR) a vo vhodných prípadoch by kodifikoval vybrané normalizačné dohody NATO (STANAG) do právnych predpisov EÚ; ďalej vyzýva Komisiu, aby navrhla rámec pre spoločné európske testovanie a certifikáciu obranného vybavenia namiesto samostatnej vnútroštátnej validácie pre každý výrobok obranného priemyslu, a to vrátane spoločných skúšobných a certifikačných zariadení; vyzýva členské štáty, aby zosúladili svoje úsilie v oblasti obstarávania a rozvoja spôsobilostí s prioritami obranného plánovania NATO, zabezpečili plnú interoperabilitu systémov a vyhli sa paralelným štruktúram; zdôrazňuje, že silnejší a integrovanejší európsky obranný priemysel by mal posilniť príspevok Európy v rámci NATO a transatlantického rozdelenia bremena a zároveň zachovať otvorenú spoluprácu s dôveryhodnými partnermi, ako je Ukrajina, krajiny EHP/EZVO a štáty partnerstva v oblasti bezpečnosti a obrany; nabáda na vykonávanie akčného plánu NATO pre rýchle prijímanie a implementáciu, ktorého cieľom je urýchliť vnútroštátne procesy obstarávania a úsilie o reformu akvizičných cyklov, testovacích protokolov a certifikačných rámcov, čím sa zabezpečí, aby vojenské inovácie držali krok s prostredím hrozieb;

32. berie na vedomie odporúčania týkajúce sa obrany, ktoré predložil bývalý taliansky premiér Enrico Letta v roku 2024 vo svojej správe s názvom Oveľa viac než len trh; konštatuje, že daňové prekážky a rôzne postupy týkajúce sa dane z pridanej hodnoty v programoch kolaboratívneho obstarávania bránia dosiahnutiu cieľov obrannej

pripravenosti do roku 2030, zvýšeniu kapacity obranného priemyslu a rozšíreniu spoločných programov; vyzýva Komisiu, aby nadviazala na Lettovu správu a zvýšila úsilie o zníženie daňových prekážok;

33. vyzýva členské štáty, aby propagovali kariéry v oblasti obranných technológií medzi mladými odborníkmi, a to aj prostredníctvom kampaní na zvyšovanie povedomia o prínose tohto sektora pre bezpečnosť Európy a technologické inovácie; podporuje vytváranie verejno-súkromných partnerstiev medzi spoločnosťami v sektore obrany, vzdelávacími inštitúciami a vládami s cieľom vytvoriť fondy talentov; naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby na základe dialógu so sociálnymi partnermi vrátane odborových zväzov navrhli sektorové stratégie v oblasti zručností, ako sú programy odbornej prípravy a možnosti celoživotného vzdelávania, s cieľom odstrániť súčasné a budúce medzery v zručnostiach v obrannom priemysle; na tento účel navrhuje, aby program Únie zručností výslovne zahŕňal sektor obrany a uľahčoval mobilitu kvalifikovaných pracovníkov medzi členskými štátmi tam, kde sú najviac potrební;

34. vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom nezávislého posúdenia vplyvu ďalej kvantifikovala potenciálne finančné a operačné prínosy jednotného trhu v oblasti obrany vrátane zvýšenia efektívnosti a zvýšenia kolektívnej vojenskej spôsobilosti; vyzýva na vytvorenie jednotného kontaktného miesta, kde by zainteresované strany mohli nahlasovať prekážky, zhromažďovať dôkazy a monitorovať dodržiavanie predpisov členskými štátmi;

35. víta závery Európskej rady z októbra 2025, v ktorých sa vyzýva na vypracovanie výročnej správy o pripravenosti obranného priemyslu EÚ, a žiada, aby ju doplnila „hodnotiaca tabuľka jednotného trhu v oblasti obrany“, ktorú by zverejňovala Komisia v spolupráci s EDA; zdôrazňuje, že táto hodnotiaca tabuľka by mala sledovať ukazovatele, ako je podiel obstarávania v oblasti obrany realizovaného spoločne alebo prostredníctvom otvorenej súťaže pre celú EÚ, úrovne cezhraničnej priemyselnej spolupráce, miery účasti MSP a obmedzenia duplicity systémov; zdôrazňuje, že by mala zachytiť aj sociálno-ekonomické prínosy obranných programov EÚ v členských štátoch a regiónoch, a to vrátane tvorby pracovných miest a priemyselného rozvoja, aby bolo možné usmerniť zdokonaľovanie politiky a posilniť dôveru verejnosti;

36. je pevne presvedčený, že v záujme zaručenia demokratickej legitimity a transparentnosti obranných politík EÚ v čase hybridnej vojny a dezinformačných kampaní musí Európsky parlament zohrávať ústrednú úlohu pri plánovaní týchto politík, dohľade nad nimi a ich kontrole; zdôrazňuje, že sa musí zabezpečiť transparentnosť a zodpovednosť; vyzýva Komisiu, Radu, členské štáty a EDA, aby zaistili zabezpečené kanály na výmenu utajovaných a dôverných informácií s Európskym parlamentom, obranným priemyslom a vnútroštátnymi orgánmi;

°

° °

37. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.